TÒA ÁN NHÂN DÂN **HUYỆN D** **TỈNH KHÁNH HÒA** Số: 02/2023/QĐDS-VDS	**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM** **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc** *K, ngày 08 tháng 02 năm 2023*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
"V/v: Yêu cầu tuyên bố người mất năng lực hành vi dân sự"

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN D - TỈNH KHÁNH HÒA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Ngọc Lệ

Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hoài - Thư ký Tòa án nhân dân huyện D.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện D - tỉnh Khánh Hòa tham gia phiên họp: Bà Thái Thị Hương - Kiểm sát viên.

Ngày 08 tháng 02 năm 2023, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện D, tỉnh Khánh Hòa mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 15/2022/TLST-VDS ngày 12 tháng 12 năm 2022 về yêu cầu "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" theo Quyết định mở phiên họp số 01/2023/QĐ-TA ngày 17 tháng 01 năm 2023 và Thông báo dời ngày mở phiên họp số 24/2023/TB-TA ngày 27 tháng 01 năm 2023, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Bà Nguyễn Thị C, sinh năm 1960
Địa chỉ: Thôn Phò Thiện, xã Diên Phước, huyện D, Khánh Hòa.
Có mặt tại phiên họp.

Người liên quan: Ông Nguyễn Văn Q, sinh năm 1998
Địa chỉ: Thôn P, xã P, huyện D, Khánh Hòa.
Vắng mặt tại phiên họp.

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:*
+ Ông Nguyễn Văn T, sinh năm 1992
Địa chỉ: Thôn P, xã P, huyện D, Khánh Hòa.
+ Ông Nguyễn Văn H, sinh năm 1995
Địa chỉ: Thôn P, xã P, huyện D, Khánh Hòa.
Đều có mặt tại phiên họp.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

Tại đơn yêu cầu giải quyết việc dân sự đề ngày 29 tháng 11 năm 2022, bản tự khai ngày 16/12/2022 và tại phiên họp người yêu cầu bà Nguyễn Thị C trình bày: Bà C là mẹ ruột của ông Nguyễn Văn Q. Kể từ lúc nhỏ, ông Q bị bệnh bại não, đi lại khó khăn, không nhận thức, điều khiển được hành vi của mình. Hiện nay, ông Q do bà C trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng. Do đó, bà C yêu cầu Tòa án nhân dân huyện K tuyên bố ông Q mất năng lực hành vi dân sự và các giao dịch về dân sự của ông Nguyễn Văn Q sẽ do bà Nguyễn Thị C là người giám hộ đại diện theo pháp luật xác lập và thực hiện.

Những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan: Các ông Nguyễn Văn T, ông Nguyễn Văn H đều thống nhất lời trình bày và yêu cầu trên của bà Nguyễn Thị C.

Đối với nội dung ông Nguyễn Văn T là người giám sát bà C - người giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Q; bà C, ông T và ông H xin rút nội dung yêu cầu trên.

Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện D - tỉnh Khánh Hòa: Thẩm phán cũng như các đương sự đã chấp hành đúng trình tự, thủ tục tố tụng do Bộ luật tố tụng dân sự quy định. Về nội dung yêu cầu của bà C: Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 53, Điều 57 Bộ luật dân sự; đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị C về việc tuyên bố ông Nguyễn Văn Q mất năng lực hành vi dân sự; bà Nguyễn Thị C là người giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Q xác lập và thực hiện các giao dịch dân sự; về nội dung ông T là người giám sát bà C - người giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Q do các đương sự rút nội dung yêu cầu trên nên đề nghị không xem xét; về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà C phải nộp theo quy định pháp luật.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và căn cứ vào kết quả tranh luận tại phiên họp; ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân huyện D nhận định:

1. Về tố tụng: Ông Nguyễn Văn Q, sinh năm 1998 có hộ khẩu tại địa chỉ: thôn P, xã P, huyện D, tỉnh Khánh Hòa bị bệnh chậm phát triển tâm thần mức độ nặng. Căn cứ vào bản sao giấy khai sinh và bản tự khai của các đương sự thì bà Nguyễn Thị C là mẹ ruột đang trực tiếp nuôi dưỡng, chăm sóc ông Q. Do đó, bà Nguyễn Thị C yêu cầu giải quyết việc dân sự về yêu cầu tuyên bố ông Q mất năng lực hành vi dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân huyện D được quy định tại khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

2. Về nội dung: Ông Nguyễn Văn Q bị bệnh bẩm sinh khuyết tật trí tuệ từ nhỏ, không điều khiển, nhận thức được hành vi của mình. Ông Q được bà C chăm sóc, nuôi dưỡng; được nhận trợ cấp xã hội H tháng của Ủy ban nhân dân xã Diên Phước, huyện K theo quy định.

Tòa án nhân dân huyện K đã tiến hành thực hiện trưng cầu giám định đối với năng lực hành vi dân sự của ông Nguyễn Văn Q. Căn cứ kết luận giám định pháp y tâm thần theo trưng cầu số 277/KLGĐ ngày 26 tháng 12 năm 2022 của Trung tâm pháp y tâm thần khu vực Tây Nguyên đã kết luận đối với ông Q:

- Về y học: Chậm phát triển tâm thần rất nặng/Di chứng bại não (F73/G80-ICD10);
- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Mất khả năng nhận thức và mất khả năng điều khiển hành vi.

Vì vậy, căn cứ vào khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự, nhận thấy yêu cầu của bà C là có cơ sở nên cần chấp nhận, tuyên bố ông Q mất năng lực hành vi dân sự.

Xét ông Q không có vợ con, cha ruột ông Q là ông Nguyễn Bốn (đã chết), hiện bà C là mẹ ruột của ông Q, đang trực tiếp chăm sóc, nuôi dưỡng ông Q nên căn cứ Điều 53, Điều 57 Bộ luật dân sự, chấp nhận yêu cầu của bà C về việc bà C là người

giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Q xác lập và thực hiện các giao dịch về dân sự.

Tại phiên họp, về nội dung ông T là người giám sát bà C - người giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Q; bà C, ông T và ông Nguyễn Văn H không yêu cầu nội dung trên nên Tòa án không xem xét, giải quyết.

3. Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện D tham gia phiên họp là có cơ sở và phù hợp với quy định pháp luật.

4. Về lệ phí: Bà C phải nộp 300.000 đồng lệ phí giải quyết việc dân sự theo quy định pháp luật.

QUYẾT ĐỊNH

- Căn cứ khoản 1 Điều 22, Điều 53, Điều 57 Bộ luật dân sự;

- Căn cứ khoản 1 Điều 27; điểm a khoản 2 Điều 35; điểm a khoản 2 Điều 39; khoản 3 Điều 143; khoản 3 Điều 144; Điều 369; Điều 370; Điều 371; Điều 372; Điều 376 và Điều 378 Bộ luật tố tụng dân sự;

- Căn cứ Điều 36 Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban thường vụ Q hội về án phí, lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận yêu cầu giải quyết việc dân sự về "Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự" của bà Nguyễn Thị C. Tuyên bố ông Nguyễn Văn Q, sinh năm 1998; địa chỉ cư trú: Thôn Phò Thiện, xã Diên Phước, huyện K, tỉnh Khánh Hòa mất năng lực hành vi dân sự.

2. Bà Nguyễn Thị C là người giám hộ đại diện theo pháp luật cho ông Nguyễn Văn Q xác lập và thực hiện các giao dịch về dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị C nộp 300.00 đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự nhưng được trừ vào số tiền 300.000 đồng tạm ứng đã nộp theo biên lai thu tiền số AA/2021/0012322 ngày 12/12/2022 của Chi cục thi hành án huyện D - tỉnh Khánh Hòa; bà C đã nộp đủ lệ phí.

4. Quyền kháng cáo, kháng nghị: Người yêu cầu và người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 ngày kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

***Nơi nhận*:**
- TAND tỉnh Khánh Hòa;
- VKSND huyện D;
- Chi cục THA huyện D;
- Các đương sự;
- Lưu hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

(đã ký)

Nguyễn Thị Ngọc Lệ